

[Bjørn Elmquist]

slaget, men på den anden side har vi også hæftet os ved, at der i høringssvarene står, at man mener at kunne affinde sig med det forslag, som ministeren her har fremlagt.

Givetvis bliver det største emne i dagens debat i dag den udvidede adgang til varetægtsfængsling. Jeg vil ikke gøre dette til en debat hverken om alkoholpolitik eller økonomisk politik, men jeg bliver nødt til at sige, at jeg naturligvis er ganske uenig med det, som hr. Jimmy Stahr sagde på socialdemokratiets vegne om, at regeringen har gjort situationen værre, hvad angår de underliggende forhold, der kan føre til vold. På det økonomiske område mener jeg at regeringen er i færd med at rette op på de ting, som man tidligere har været ude for. Vi håber og tror, at mange af de unge mennesker, der ofte i desperation og drukkenskab griber til vold, vil få indtryk af, at samfundet ikke længere bare forud pantsætter deres skatteevne 10, 20, 30 år frem i tiden, og at de derfor begynder at få en større mening med tilværelsen og tror på, at vi ikke bare så at sige som en tyv om natten stjæler de penge, som de måske engang ad åre skal til at bruge, skal til at tjene, til øjeblikkeligt forbrug. Men den debat må vi lade ligge, synes jeg. Vi må gå ind i de andre mere principielle, grundlæggende ting omkring varetægtsfængsling.

Ved tidligere lejligheder i folketinget og gennem forskellige undersøgelser fra forskellig side har vi ofte fået påvist, at Danmark varetægtsfængsler langt mere, end man gør i udlandet. Jeg har fra sidste debat i maj måned fundet frem til et citat fra hr. Bernhard Baunsgaard (Folketingstidende 1982-83, sp. 11856), der siger som en konklusion efter en sammenligning af nogle konkrete tal fra Norge:

»I Danmark frihedsberøver man inden dom dobbelt så meget som i de øvrige nordiske lande.«

Hr. Bernhard Baunsgaard spørger videre sammesteds, hvorfor det mon egentlig er sådan, hvorfor er vi danske politikere, der går ind for den slags ting, så meget mere pessimistiske og så meget strengere over for danskere. Det er vel ikke, fordi vi er slettere folk. Vi skal vare os meget for disse sammenligninger. Vi har i Danmark den ulykkelige ventetid inden afsoning. Den er f. eks. ikke så lang i Norge. Vi tæller vores varetægtsfængslinger som antal dage, hvor folk sidder

i fængsel. Hvis man ikke havde nogen ventetid, ville antallet af dage blive meget, meget kortere, så ville det ikke tælle under en varetægtsfængslingsstatistik, men under en afsoningsstatistik. Derfor skal vi være meget varsome med uden videre at dele disse tal op.

Jeg var også med retsudvalget i England, som hr. Jimmy Stahr refererede sine erfaringer fra. I det fængsel, jeg besøgte, Wormwood Scrubs, sad folk i fængsel og ventede på at komme for en dommer. De sad i en særlig afdeling, og den var søreme ikke behagelig. De var ikke isolerede, ikke alle sammen i hvert fald, men nogle af dem var. Det svarede til det, vi kunne se i Danmark. Jeg vil endda sige, at forholdene var værre rent fysisk og hvad faciliteterne angik. Men her kender man også til at holde folk indespærrede, indtil de kan få deres dom. Det får mig så til at gå videre. Vi taler om, at det strider mod retsstatens principper, at man fængsles uden dom. Det er rigtigt, at vi fængsler, før endelig dom er afsagt, men dette kan forlede folk til at tro, at man bliver sat i fængsel bare på politiets befaling. Kravet er her for det første, at der skal foreligge en særlig bestyret mistanke, hvorefter anklagemyndigheden tager sit ansvar for at hævde, at det foreligger der. Dernæst skal vedkommende fremstilles for en dommer, og denne dommer skal så på det foreliggende grundlag afgøre, om vedkommende skal varetægtsfængsles. Der er ikke tale om internering efter en administrativ beslutning, som vi kender det i diktaturstater.

Jeg er en af dem, der er medlem af Europarådets parlamentariske forsamling, hvor disse ting var til debat i maj måned. Siden da har jeg haft lejlighed til med kolleger fra andre lande og af andre politiske observanser end min at drøfte disse ting igennem. Mens jeg i foråret udtrykte en vis bekymring for den udvidede retshåndhævelsesarrest, bl. a. på grund af den betænkning, der foreligger, må jeg nu sige, at jeg i sommerens løb ikke mindst efter at have talt med folk fra andre lande ikke er så betænkelig ved den længere. Jeg har ikke fået fjernet alle betænkeligheder ved den. Jeg ville godt have nogle flere objektive kriterier ind i den. Men jeg mener, at systemet med et efterfølgende erstatningsansvar er godt, selv om jeg er klar over, det er umuligt at reparere på de psykiske og fysiske skadevirkninger, det kan give